

Terugblik op onze eerste vogelexcursie

Afgelopen week was het eindelijk zover: de eerste losse vogelexcursie van Natuurvrienden Op Stap! Met een gezellige en nieuwsgierige groep vogelaars trokken we eropuit in de omgeving van Medemblik. We verzamelden 's ochtends bij station Alkmaar Noord en vanaf daar begon ons vogelavontuur naar twee prachtige natuurgebieden. Het weer werkte ook nog eens perfect mee: zonnig, helder en geen spatje regen. Wat wil je nog meer?

Eerste stop: Waterberging Twisk en Oostermare

Kluut

Onze eerste bestemming was Twisk en Oostermare, een waterberging waar het werkelijk wemelt van de watervogels. Al lopend richting de grote plas vlogen boven onze hoofden de boerenzwaluwen en oeverzwaluwen druk heen en weer. In de watergeul zagen we wilde eenden, jonge bergeenden, futen en meerkoeten zwemmen.

In de verte kwam er een grote groep grauwe ganzen luid gakkend aangevlogen, de jongen nog een tikje onhandig in de landing, maar prachtig om te zien.

juvenilele Bergeend

In en rond het riet hoorden we zang van rietvogels zoals de rietgors, rietzanger en de kleine karekiet. Een witte kwikstaart schoot driftig heen en weer langs de oever. Tussen de Grauwe ganzen zagen we ook vele Kemphanen, Kluten en Grutto's druk foeragerend.

We zagen jonge Kokmeeuwen die duidelijk nog verschilden van hun ouders.

Weetje over: de Kokmeeuw

Zowel mannetje als vrouwtje zien er hetzelfde uit. Ze hebben een witte romp met een grijze rug, een donkerbruine kopkap in de zomer en een witte kop met een donkere vlek achter het oog in de winter. De snavel en poten zijn oranje en de vleugelpunten zijn zwart.

Kokmeeuw - zomer

juvenilele Kokmeeuw

Kokmeeuw - winter

Bruine Kiekendief - man

En toen ineens, tussen de vele eenden en ganzen zagen we daar de Casarca, een kaneelkleurige exoot die zich steeds vaker in Nederland laat zien. We telden er opvallend veel in dit gebied.

Het echte spektakel kwam van het broedpaar Bruine kiekendieven, dat met indrukwekkende vliegshows boven het riet cirkelden. Het nest met jongen in het gebied zorgde voor extra activiteit.

Op een bepaald moment gingen ineens allerlei vogels verschrikt de lucht in en jawel, daar was-ie: de Bruine Kiekendief, jagend tussen het tumult!

Op de terugweg naar de auto zagen we nog een mooie bonussoort: de Kleine strandloper, een schattig, bruin vogeltje dat druk rondscharrelde op zoek naar voedsel.

Eenmaal bij de auto was het tijd voor een pauze en wij trakteerden iedereen op een kop koffie met iets lekkers erbij.

Rietgors - man

Casarca's

Kleine Strandloper

IJsvogel

Visdiefje

Tweede stop: Wervershoof – Vooroever

Na de lunch trokken we verder naar onze tweede bestemming: Natuurgebied de Vooroever bij Wervershoof, een vogelrijk gebied aan het IJsselmeer.

En nog voordat we goed en wel begonnen waren, werden we al getraceerd op een knallende waarneming: een ijsvogel! Het kleine blauw-oranje flitsje liet zich prachtig zien toen hij even in een boom ging zitten. Met onze telescopen konden we hem goed bewonderen.

Aan de overkant van het water zagen we een broedkolonie van aalscholvers in de kale bomen, waar ze jaarlijks terugkeren. In het ondiepe water stonden tientallen Lepelaars, een prachtig gezicht met hun statige houding. Verder spotten we ook Grote zilverreigers, Blauwe reigers, jonge Bergeenden, Grauwe ganzen én opnieuw een grote groep Casarca's.

Een Visdiefje vloog sierlijk langs, speurend naar visjes. En toen: klats! Een duik het water in – raak!

Meeuwen bleven, zoals altijd, lastig te determineren, maar we wisten er toch een aantal te benoemen: Stormmeeuw, Kokmeeuw, Kleine mantelmeeuw en Zilvermeeuw.

Als kers op de taart ontdekten we ook nog een Pontische meeuw, een lookalike van de Zilvermeeuw, maar met nét andere kenmerken. De Pontische meeuw en Zilvermeeuw zijn lastig te onderscheiden. Daarom hebben we hieronder deze verschillende kenmerken nog eens voor je op een rijtje gezet.

Na deze geweldige waarnemingen sloten we de excursie gezamenlijk af. In totaal hebben we 57 vogelsoorten gezien (zie waarneminglijst), een prachtig resultaat! We kijken terug op twee geslaagde dagen vol vogels, natuur en gezelligheid!

Tot de volgende keer en blijf lekker naar vogels kijken!

Met vriendelijke groet,
Bob, Arno en Marianne

Zoek de verschillen:

Zilvermeeuw

Grootte en bouw: groter en voller met kortere poten

Kop: de kop is ronder en boller

Snavel: korter en steviger

Mantelkleur: iets lichter

Vleugelpatroon: minder wit op de buitenste pennen

Ogen: lichtgeel van kleur en hebben een opvallende oranje ring eromheen

Pootkleur: licht-roze

Pontische meeuw

Grootte en bouw: groter en slanker en heeft langere poten

Kop: de kop is platter en minder rond

Snavel: langer en slanker

Mantelkleur: iets donkerder

Vleugelpatroon: zwart-witte patroon op de vleugeltop. Meer wit op de buitenste handpen en een zwart bandje op de vijfde handpen.

Ogen: vaak donkerder van kleur

Pootkleur: roze of geelachtig

Moelijkheden bij determinatie:

Pontische meeuwen en zilvermeeuwen kunnen in grootte en kleur variëren, wat de determinatie bemoeilijkt. In deze vergelijking zijn we uitgegaan van adulte meeuwen. Het herkennen van de juveniele en het 1e winterkleed kan lastig zijn, omdat de veren in die stadia nog niet volledig zijn ontwikkeld.

Vogelwaarnemingen

Lokatie: Twisk en Vooroever.....

Datum: 23.&27-7-25

Aalscholver	☒	Grauwe franjepoot	☐	Kramsvogel	☐	Steenloper	☐
Alk	☐	Grauwe gans	☒	Krombekstrandloper	☐	Steenuil	☐
Appelvink	☐	Groene specht	☐	Krooneend	☐	Stormmeeuw	☒
Baardman	☐	Groenling	☐	Kuifeend	☒	Strandleeuwerik	☐
Bergeend	☒	Groenpootruiter	☐	Kuifmees	☐	Tafeleend	☐
Blauwborst	☐	Grote bonte specht	☐	Lepelaar	☒	Tapuit	☐
Blauwe kiekendief	☐	Gr. Canadese gans	☒	Matkop	☐	Tjiftjaf	☒
Blauwe reiger	☒	Gr. gele kwikstaart	☐	Meerkoet	☒	Topper	☐
Boerenzwaluw	☒	Grote lijster	☐	Merel	☐	Torenvalk	☒
Bontbekplevier	☒	Grote mantelmeeuw	☐	Middelste zaagbek	☐	Tuinfluter	☐
Bonte strandloper	☐	Grote stern	☐	Nachtegaal	☐	Tureluur	☐
Bonte vliegenvanger	☐	Grote zaagbek	☐	Nachtzwaluw	☐	Turkse tortel	☒
Boomklever	☐	Grote zilverreiger	☒	Nijlgans	☒	Veldleeuwerik	☐
Boomkruiper	☐	Grutto	☒	Nonnetje	☐	Velduil	☐
Boomleeuwerik	☐	Halsbandparkiet	☐	Oeverloper	☒	Vink	☐
Boompieper	☐	Havik	☐	Oeverpieper	☐	Visarend	☐
Bosrietzanger	☐	Heggenmus	☐	Oeverzwaluw	☒	Visdief	☒
Bosuil	☐	Holenduif	☐	Ooievaar	☐	Vuurgoudhaan	☐
Braamsluiper	☐	Houtduif	☒	Paarse strandloper	☐	Waterhoen	☒
Brandgans	☒	Houtsnip	☐	Pijlstaart	☐	Watersnip	☐
Brilduiker	☐	Huisbus	☐	Pimpelmees	☐	Wilde eend	☒
Bruine kiekendief	☒	Huiszwaluw	☒	Purperreiger	☐	Wilde zwaan	☐
Buizerd	☒	Ijsvogel	☒	Putter	☒	Winterkoning	☐
Casarca	☒	Jan van Gent	☐	Raaf	☐	Wintertaling	☐
Cetti's zanger	☐	Kanoet	☐	Ransuil	☐	Witgat	☒
Dodaars	☐	Kauw	☒	Rietgors	☒	Witte kwikstaart	☒
Drieteenstrandloper	☐	Keep	☐	Rietzanger	☒	Wulp	☐
Eider	☐	Kemphaan	☒	Ringmus	☐	Zanglijster	☒
Ekster	☒	Kievit	☒	Roerdomp	☐	Zeearend	☐
Fazant	☐	Kl. Canadese gans	☐	Roodborst	☐	Zeekoet	☐
Fitis	☐	Kleine karekiet	☒	Roodborsttapuit	☐	Zilvermeeuw	☒
Fluiter	☐	Kleine mantelmeeuw	☒	Rosse grutto	☐	Zilverplevier	☐
Fuut	☒	Kleine stern	☒	Rotgans	☐	Zomertaling	☐
Gaai	☐	Kleine zilverreiger	☐	Scholekster	☒	Zomertortel	☐
Geelgors	☐	Kleine zwaan	☐	Sijs	☐	Zwarte kraai	☒
Gekraagde roodstaart	☐	Kluut	☒	Slechtvalk	☐	Zwarte mees	☐
Gele kwikstaart	☒	Kneu	☒	Slobeend	☒	Zwarte roodstaart	☐
Geoorde fuut	☐	Knobbelzwaan	☒	Smient	☐	Zwarte ruiter	☐
Gierzwaluw	☒	Koekoek	☐	Sneeuwgor	☐	Zwarte stern	☐
Glanskop	☐	Koereiger	☐	Snor	☐	Zwartkop	☐
Goudhaan	☐	Kokmeeuw	☒	Sperwer	☐	Zwartkop meeuw	☐
Goudplevier	☐	Kolgans	☐	Spotvogel	☐	Kleine strandloper	☒
Goudvink	☐	Koolmees	☐	Spreeuw	☒	Pontische meeuw	☒
Grasmus	☐	Koperwiek	☐	Sprinkhaanzanger	☐		☐
Graspieper	☐	Krakeend	☒	Staartmees	☐		☐

Tip: Vogels spotten op ondergelopen bollenvelden

knobbelzwanen
in ondergelopen
bollenveld

Tijdens onze recente vogelexcursie hebben we het er al even over gehad: de onder water gezette bollenvelden tussen Sint Maarten en Den Helder. Deze natte akkers vormen in de zomermaanden een waar paradijs voor vogels.

Waarom staan de velden onder water?

Na de bloei worden sommige bloembollenvelden bewust onder water gezet (inundatie). Dit gebeurt om de bodem te reinigen van ongewenste plagen, zoals aaltjes, zonder gebruik van chemische middelen. Het water blijft enkele weken staan en maakt van de velden tijdelijke wetlands.

Welke vogels kunt u zien?

In juli en augustus trekken deze drassige velden tal van steltlopers, eenden en meeuwen aan. U kunt onder meer de volgende soorten verwachten:

- Grutto** onze nationale vogel, vaak foeragerend in kleine groepjes.
- Tureluur** met zijn kenmerkende roep en feloranje poten.
- Kemphaan** soms nog in bont zomerkleed, later in sobere herfststooi.
- Regenwulp** herkenbaar aan de lange, licht gebogen snavel.
- Oeverloper** klein, beweeglijk en vaak langs de waterlijn te vinden.
- Kievit** met sierlijke vlucht en opvallende kuif.
- Slobeend** filtert met brede snavel kleine diertjes uit het water.
- Krakeend** vaak in paartjes of kleine groepjes aanwezig.

Ook **Kleine mantelmeeuw** en **Zilvermeeuw**, profiteren van het voedsel dat aan de oppervlakte komt.

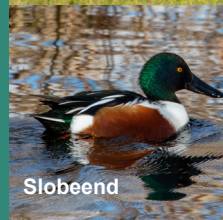
Daarnaast is er altijd kans op doortrekkers of verrassende gasten, zoals **Zwarte Ruit** of **Witgatje**.

Een tip voor vogelaars

Wie deze velden in juli of augustus bezoekt, kan met een verrekijker of telescoop prachtige waarnemingen doen. Let vooral op rustig foeragerende groepen steltlopers; vaak kunt je ze van relatief dichtbij bekijken zonder te verstoren.

Kievit

Slobeend

Krakeend

Kleine mantelmeeuw

Zilvermeeuw

Zwarte Ruit

Witgatje

Grutto

Tureluur

Kemphaan

Regenwulp

Oeverloper

Meer informatie over de vogelcursus en excursies, vind je op:
www.natuurvriendenopstap.nl